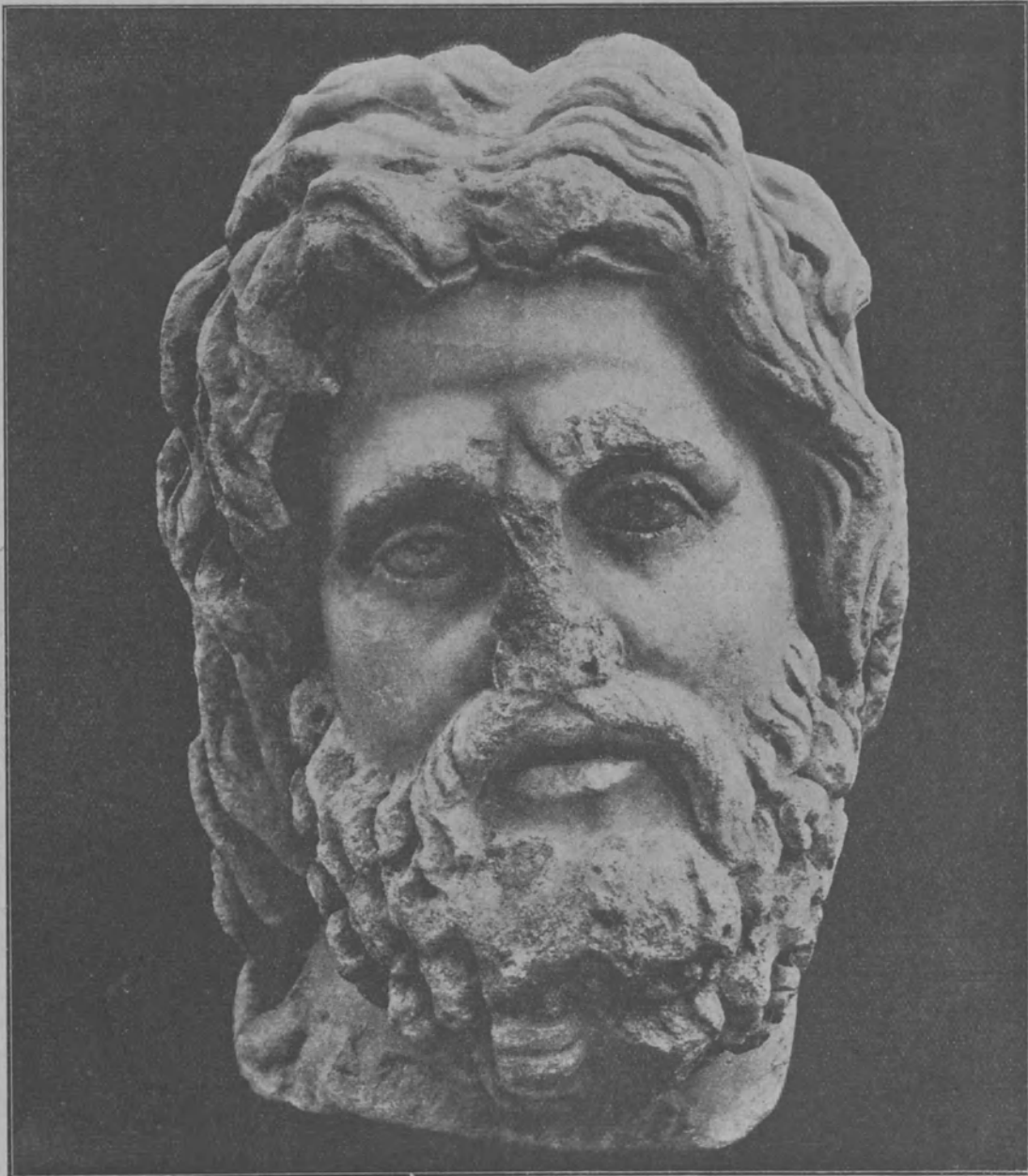

Kotona ja Kaukaa

KANSAN • KIRJALLINEN • KUVALEHTI

Vanhin Kristusluomus? Peräisin 100-luvulta. Löydetty Jerashin kirkosta.

11 P. ELOK.

N:o 33

1926

HINTA 3 MK.

TERVEYDENHOITO KOTONA

aterian aikana ja janoisena ollessa on *Hedelmäsuola-Samarinin* käyttö. Siitä saa virkistävän ja miellyttävän hiilihappujuoman, joka edistää aineen vaihtoa, puhdistaa tehokkaasti verta, poistaa vatsasta ja suolista sulamattomat aineet, myrkyt jotka on poistettava, poistaa vahingollisen virtsahapon, on terveellistä maksalle ja munuaisille. Oikea Hedelmäsuola-Samarin suorittaa perusteellisen sisäisen puhdistuksen, panee ruumiin hyvään kuntoon, tuo mukanaan reippautta ja tarmoa. Sen vuoksi on terveellistä joka päivä juoda *Hedelmäsuola-Samarinia*. Maksaa 25:— mk. pullo. Myydään apteekkeissa, rohdos- ja kemikaliliikkeissä, sekatarvakaupoissa y. m.

Yksinvalmistaja Suomessa:
O. Y. *Teka A. B.*, Riihimäki

VAIN YKSI MARKKA

päivää kohti tarvitsee Teidän maksaa tästä taskukellosta. Voimme myydä tähän kuvattun siron kellon vain 150 mk:sta, ja jokainen, joka niin haluaa, saa maksaa kellon 30 mk:lla kuukaudessa.

TEIDÄN EI TARVITSE LÄHETTÄÄ RAHOJA ENNAKOLTA.

Kello saadaan heti ja maksu suoritetaan siten kuukausittain meille. Se, joka aikoo hankkia itselleen taskukellon, ei voi koskaan saada edullisempaa tarjousta. Kellolla on hyvä varmakäyntinen ankkurilaite. Lähettäkää nimenne ja osoitteenne meille ja liittäkää mukaan tämä ilmoitus. Takaamme Teille suoran kohtelun.

**Tavaravarasto Pohjola,
V A A S A.**

(Lokero 17)

Runsaasti kuvitettu työväen kaunokirjallinen viikkolehti

Työväen Toveri

ilmestyy kerran viikossa
O-y. HÄMEEN KANSAN
kustannuksella Hämeenlinnassa.

Tilauhinnat: 1/1 v. 30:—, 1/2 v. 15:—, 1/4 v. 8:—.
Saadaan tilata asiamiehiltä, postikonttoreista ja suoraan lehden konttorista.

TYÖVÄEN KIRJAKAUPPA

Helsinki
Sirkuskatu 3

on täydellinen hyvin varustettu kirja- ja paperikauppa.

MAASEUDULLE

toimitetaan huolella ja nopeaan.

O. Y. **K U V A** A. B.

Kuvalaattalaitos

H E L S I N K I
ANNANKATU 31—35
PUHELIN 65 07

Fototypia, Autotypia
ja Väripainos-kuvalaattojen
erikoisliike

ENEMMÄN KUIN 70 VUOTTA
OMPELUKONEIDEN
MAAILMANMERKKI

KOTO AJA KAUKAA

KANSAN KIRJALLINEN KUVALEHTI

PÄÄTOIMITTAJA HEIKKI VALISALMI, PUHELIN 6:34
(TAVATAAN KLO 10-12)

L Aidunidylli.
Äiti lapsineen suvisessa vapaudessa.

Kotoa ja Koukkoa

Me istuimme sunnuntaipäivänä on-gella ukko Mikkolan kanssa, jota minä nimitin isännäksi, koska hän omisti kolmatta hehtaaria maata ja entisen pormestarin huvilan. Muut ihmiset kutsuivat Mikkolaa kauppiaaksi, sillä hän oli korjannut ajan rappeuttaman huvilan, ja perustanut siihen kaupan. Hän ei kuitenkaan itse hoi-tanut puotiaan, vaan hänen terhakka muorinsa, jota ukko sanoi leikillisen kunnioittavasti johta-jaksi, ja kaksi tyttärtä. Eikä ukko Mikkola näyttänyt olevan lainkaan iloinen kauppiaan tittelistä.

Hänen mielensä oli muissa. Hän oli nyt vasta ensimmäistä kesää »maanmyyränä», hän katseli kaihoten ulapalle, ja jos laiva sattui kulkemaan ohitse, tuli hänen silmiinsä jotakin levotonta.

Me emme tietysti saaneet kaloja, vaikka me molemmatkin tiesimme hirveästi kalajuttuja; ukko Mikkola ehkä sentään vielä enemmän. Ja jokainen hänen kertomuksensa alkoi säännöllisesti: »Kun me tässä, jaa, mikäs kesä se taas oli-kaan, oltiin laivan kanssa...» Kaikki yhdistyi hänessä laivaan, nykyinen yhteiskunnallinen ar-vonsa ja asemansa pienenä kyläkauppiaana tun-tuivat hänestä olevan pelkkää ilmaa. Hän nähtä-västi suorastaan halveksi niitä, eikä suurin sur-minkaan pistäytynyt puotiin, vaan syötteli mie-luummin hevostaan rantapalstalla, josta avautui näköala salmen suikaleitten kautta väljemmille vesille, tai istui pikku kalojen narrattavana milloin rantakalliolla, milloin veneessä ruohikon rinnassa. Ja kun hän rupesi jotakin kertomaan, alkoi se aina laivasta ja useimmiten loppuikin laivaan.

»Joka härjällä kyntää, se härjästä puhuu», sano-taan. Monilla ihmisillä on yleisenä tapana puhua ammatistaan. Jos olette joskus istunut lakimies-ten seurassa, niin teitä on epäilemättä tuskastut-tanut käräjäjuttujen ikuinen vatvominen. Jokai-sella juristilla on ihmeellinen muisti, mitä hänen ajamiinsa asioihin tulee. Hän muistaa niistä pri-kulleen kaiken muun, paitsi palkkionsa, ja hän tarjoilee sen teille, halusittepa tai ette. Te koe-tatte mahdollisesti epätoivon vimmalli kääntää puhetta muualle, mutta kohta kun hetkeksikin suljette suunne, aloittaa asianajaja taas: »Se oli tässä tuonnoisina vuosina Hauhon käräjillä... tai jonkin muun käräjäkunnan, aina asian laadun mukaan. Jos taas juristi sattuu olemaan virka-mies, kertoo hän kaikki käsittelemänsä asiat, jolloin hän muistaa pöytäkirjatkin ulkoa.

Oikeastaanhan tässä ei ole mitään pahaa. Se vain osoittaa, kuinka kiintynyt ihminen on am-mattiinsa, mutta toiselta puolen pitäisi kertojan aina havaita, missä määrin kulloinkin kuulija-kunta on halukas seuraamaan mukana toisen vaikka kuinkakin loisteliaan esityksen harharet-killä. Juristit sitä harvoin huomaavat, sillä he

tahtovat hyvin yleisesti asettua seuran keskipis-teeiksi; lääkärit sentään useammin, he voivat näet muuttaa puheen ainetta, jos huomaavat jonkin kirurgisen käsittelyn seikkaperäisen selostuksen herättävän seurassa pahoinvoinnin oireita.

Runoilijat taas saattavat helposti hajoit-taa koko seuran lausumalla pitkän illan omia runojaan. Minä en ole vielä tavannut runoilijaa, joka edes vähänkään siedettävästi osaisi lausua runoa. He eivät nähtävästi koskaan ymmärrä omia tuotteitaan — ymmärtäminen on tietysti arvostelijan asia — vaan hakkaavat niitä hirveän rumalla äänellä ja niin pateettisella korostuksella, että vähänkin esteettinen kuulija rupeaa vään-telehtimään tuskasta. Sitäpaitsi pyrkivät he aina lukemaan mielestään painavampia kohtia useam-paan kertaan, hävittäen siten senkin vähäisen myö-tätunnon, minkä kuulijakunta ehkä voisi heille myöntää. Runoilijoiden lausuntaa eivät kuuntele muut kuin mahdollisesti toiset runoilijat, hekin siitä pelosta, että heidät taas vuorollaan esiintyessään voitaisiin kovakouraisesti estää koko toimituksesta.

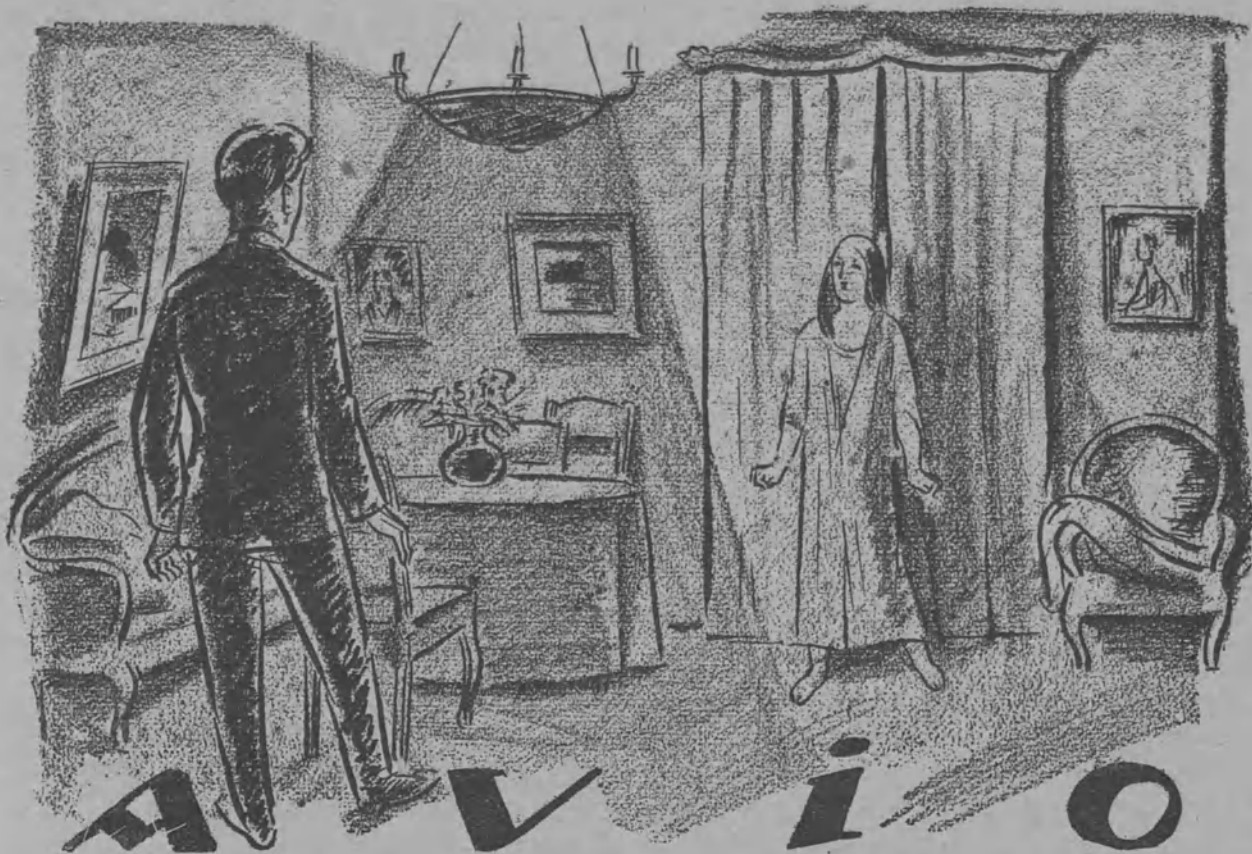
Jos kansanmies on kiintynyt ammattiinsa niin, että hän aina puhuu siitä, ei minua harmita lain-kaan. Hänellä ei tavallisesti elämässä ole ollut mitään muuta, eikä hän ole jaksanut alituisen leipämurheen kanssa kamppaillessaan katsettansa ja käsitystensä avartaa. Hänen puheissaan voi toisinaan havaita suorastaan liikuttavaa rakkautta työhönsä, niinkuin esimerkiksi siinä tamperelai-sessa pyssyseppässä, joka aina puhui pyssyn lukosta. Olipa juttu mistä hyvänsä, aina kiersi hän siihen. Sitten oli kerran muuan suulas naisihmi-nen ottanut oikein vedon perästä puhuttaakseen häntä puoli tuntia ilman, että mies pääsisi rak-kaaseen lukkoonsa. Hän oli alkanut puhua va-paasta rakkaudesta ja sen eduista. Mutta kun pyssyseppä oli saanut ensimmäisen puheenvuoron, oli hän sanonut:

— En minä tiedä sitäkään vapaata rakkautta... Kun minä olin pajassa tuolla Varikselan karta-nossa, tuli muuana aamuna kartanon isännöitsijä, joka on elänyt vaimonsa kanssa vapaassa suhteessa toistakymmentä vuotta, minun luokseni rihla kädessä ja sanoi, että tuli hiukan riitaa muijan kanssa... Menen tästä metsälle, jos seppä, vähän korjaisi tuota pyssyn lukkoa...

Ja sitten oli pyssyseppä kertonut juurtajaksaaen, mikä vika siinä isännöitsijän pyssyn lukossa oli, eikä toinen saanutkaan juuri enää suunvuoroa.

Tämä yksinkertainen mies puhui ammatistaan hartaudella, eikä hän mitään muuta niin hyvin ymmärtänytkään, mutta sivistynyt ammattimies usein haastelee kerskaton, ikäänkuin osoittaakseen, että juuri hänen tehtävänsä on yläpuolella kaik-kien muitten.

Hesekiel.

NOVELLI, KIRJ. LAURI HAARLA

Viidennessä kerroksessa kello kaksi yöllä avautui eräs ovi äänettömästi ja äärimmäisen hitaasti, melkein pä hurskaan vakavasti, sillä laulunopettaja Leopold Raiko, jota toverit sanoivat Polleksi, astui aviolliseen pyhättöönensä, vaimonsa epähumaanisen aikakäsitteen mukaan pahasti myöhästyneenä. Jos hän olisi saapunut kolme minuuttia ennen keskiyön juhllaisia lyöntejä, olisi tilanne ollut vain vakava. Mutta nyt hengittivät ummehtuneet parihuoneet häntä vastaan niin sanoakseni siveellisen suuttumuksen ylevää, mutta mieltä värisyttävää ukkosenilmaa.

Alkooviverhojen edessä seiso i kuin avion pyhää alttaria kaiten, ylevämpänä Vestan neitsyttä, Minna Raiko, Pollen vihitty vaimo.

Pollen sydän kiertyi kokoon ja hermot värisivät, mutta elämän pitkä riita oli vihmonut hänen kasvonsa koviksi ja teräviksi, niin etteivät ne paljastaneet hänen sydämensä hädästä mitään. Sitäpaitsi: se oli ahtanut hänen aivoihinsa — paitsi laulunpätkiä — myös eräitä nietzscheläissävyisiä, ylimielisiä totuuksia naisesta, Lutherista, uskonnosta ja aviosta, vieläpä laista ja sakramenteista, joten hänen huulillaan kiersivät selvän rienauksen ilmeet ja ennustivat sotaa. Ainakin taitavaa puolustusvalmiutta, sillä vaikenemisen hän oli huomannut naisellisessa logiikassa merkitsevän samaa kuin erittäin raskauttava syyllisyys. Polle ei ollut tyhmä poika.

— Eikö aviossa ole sinulla enää mitään pyhää — pyhää!? kuului näkymättömän alttarin luota.

— Rakas Minna, tottahan toki, sakramentin pyhyys. Olen aina vihannut Lutheria siitä, että hän tuhosi aviosta sakramentin ja jätti kahleet. Järkevä mies olisi tehnyt päinvastoin.

— Jahah, milläs poluilla on tänä yönä kierrelty, kun Lutheria tarvitaan? Jos olet rehellinen ihminen ja — mies sinä et olekaan, et pennin vertaa, ettäs kehtaat —

— En ole kumpaakaan. — Olen aviomies, lisäsi Polle kyynillisesti hymyillen. — Ja sitä ovat olleet useimmat miehet siitä saakka, kun Luther rakastui Kathariinaansa ja siunasi germaanisen ostoavion.

Katsos —

— Katsos, katsos, nytpäs menit omaan pussiisi.

— Vertaus rysästä olisi paremmin paikallaan.

— Vai ostanut! Milläs sinä minut, mies parka, olisit ostanut? Ei kristuksen killinkiä! Perinnöt toin ja neitsyyteni, puhtauteni — Ja miksi, mitä varten?

— Jaa, mitä varten? Copula carnalis! Siveästi käännettynä: luonnollinen taipumus — —

— Ja uskollisuuteni olen minä säilyttänyt sinulle, sinulle! En jaksa enää — ja itkuun tyrehtyi Minnan ääni. Hän hoippui verhojen taakse ja nyyhkytti itsensä uneen.

Polle hämmästy i nopeata voittoansa. Hän meni työhuoneeseensa ja kirjoitti sävelen pieneen lauluun, joka alkoi säeparilla:

»Lill Margit tanssi ja viiniä tarjos,
ja ripset silkkiset silmiä varjos.»

*

Jotakin kuollut

*On aina jotain poissa, jotain mennyt sulta,
kuin varas öisin arkkujasi kahmalois.
Poiss' aivan pientä jotain on, mut niinkuin kulta
se kallista on — nyt, kun riistettiin se pois.
On aina jotain mennyt, jotain kuollut sulta.*

*Niin ryöstää kartanoas näkymätön käsi.
Ja liian myöhään muiston koira haukahtaa.
Niin osa omaisuuttas, osa itseäsi
sult' aina tietämättäs hukkuu, lahoaa.
Niin ryöstää ihmisiä näkymätön käsi.*

*Ja pienin, pienin erin köyhdyt elämästä
ja tulet autioksi. Mieles kalmistoon
teet monta pientä hautaa. Niitä itkemästä
sä astut vihdoin unohduksen kuutamoon.
Ah, pienin, pienin erin kuolet elämästä.*

UUNO KAILAS.

Oli jälleen yö ja kello lyönyt yksi. Taas oli Pollella koettelemuksen kohtalokas hetki. Minna tuli eteisen ovelle vastaan.

— Minä otan eron, niin — laillisen eron!

— Älä Herran jumala! — Rakas Minna, on kyllä totta, että avioeroa varten on säädetty laki, mutta —

— Uskollinen, turvaton nainen ei voi enää minun asemassani muuta kuin turvautua lakiin ja ase-
tuksiin.

— Se tulee kalliiksi, katsos, ihmisillä yksiavioisuus tulee sangen kalliiksi, uskottomuus tulee vieläkin kalliimmaksi, ja avioero — ei, hyvä Minna, se on sama kuin konkurssi: Vekselit kykenen vielä hoitamaan, mutta avioeroa — asianajajia ja virastoja ja korvaussummia, en millään. Ja sitäpaitsi —

— Minä vaadin oikeutta, loukatulle siveydelleni korvausta, uskollisuuteni palkkaa. Niin, niin, älä väitäkään, että olet viaton. Sen minä huudan kaikille, tietäkööt, minkälainen mies minulla on! Harjoituksissa muka ja illallisilla muka — mikäs tämä on? »Laulu Lil' Margitille. Säveltänyt Leopold Raiko.» Musiikkia kapakkatyöille. Niin, niin —, oletpas hävennyt sitä painattamasta. Katso, mutta kaukaa. Tässä on minulla todistus, josta tuomari kyllä näkee —

— Valitan. Ei riitä. Me olemme luonnottoman siveellisiä. Niin sanoakseni alapuolella lain. Katsos avioeroa varten on tarpeen määrätty määrä siveettömyyttä, toisin sanoin: lankeemus on premissi, josta avioliiton kehäpäättelmä muuttuu päteväksi logiikaksi. — Vai olisiko niin, että mikä synnillä aljetaan, täytyy päättää lankeemuksella.

— Tunnen, minä tunnen vain sen, että olen oikeassa.

— Tunne! Herra paratkoon, sehän on jälleen luonnollinen taipumus, jälleen copula carnalis! Etkö ymmärrä, rakas Minna, avio on sopimus, *sopimus!* Sen rikkoo vain lankeemus tai — kuolema. Murheellista —

Ja Polle näytti todellakin murtuneelta. Tuli

hetken hiljaisuus. Elämän riiteleväisten kasvojen hipiällä alkoi hiljaa väreillä hymy, väsynyt hymy kaiken turhuudelle. Hymyn takana piili hellyys ja ilo. Ensiksi luopui nainen moraalin ankarasta otteesta. Hän tahtoi kuulla suloisia sanoja, joita varten hän oli kerran luotu, ja heittäytyi hellyyteen ja keikailuun:

— Rakas Polle, surisitko, jos meille tulisi ero? kysyi hän äkkiä sopertavalla äänellä. — Jaksaisitko enää sen jälkeen elää?

— Kyllä siitä — elämästä — olisi vaikea selvitä, ainakin aluksi —

— Polle raiska, huokasi Minna ja lähestyi lämpöisenä. Niin, sinäkin surisit — minä kuolisin — ilman miestä — ihmistä, jolle voi antaa anteeksi, jolle voi osoittaa jalomielisyyttä ja — hellyyttä. Suutele, Polle — rakas. — Katso, nainen on hellä, mutta nainen on myöskin jalo. Noin, uumissa palakoon tuo inhoittava sävellys. — Rakas Polle!

Ja alkooviverhot heilahtivat hiljaa kuin teatterissa väliverho sulkeuduttuaan näytöksen jälkeen.

*

Nyt muuttui Pollen ja Minnan avio kuin ihmeen voimasta. Minna eli jälleen huumassa ja hurmiossa, kuin avionsa ensi aikoja. Ja Polle otti taas mielellään vaimonsa ulos toisten seuraan. Aika kului. Kaksi sydäntä tosin jäähtyi jälleen ajan etääntyessä. Mutta riita ei palannut. Minna muuttui vain salaperäisen lempeäksi. Hän nukkui rauhassa Pollen viipyessä ulkona tai hereillä ollessaan otti hänet vastaan alistuvasti hymyillen. Teki vain pilaa Pollen huikentelevaisuudesta. Mutta Polle alkoi kysellä itseltään:

— Voiko nainen muuttua periluonteeltaan? Ei, totisesti ei! Jollei luoda uudestaan. Luoja vai — rakastaja? Rakastaja! sähähti mustasukkaisuuden käärme hänen hampaittensa välistä.

Polle muuttui, kiersi ja urkki, nosti myrskyjä kotiin palatessaan. Minna kärsi kuin karitsa. Miksi, miksi?

Oli eräänä iltana kello yksitoista. Polle saapui kotiin. Hiipi kuin varas.

Elokuinen sade

*Elokuinen sade soittaa,
pikku pisaraiset lankee
katukiviin kimaltaviin,
ouruilevat yksin tuumin
siitä sitten katuojiin,
puroinapa pulppuavat
vihdoin likaviemäreihin.*

*Musta sateenvarjometsä
kasvaa katukäytävälle,*

*aaltoilee kuin mikä ikään
myrsky-yössä palmulehto.*

*Yli kaupunginpa kaartuu
niinkuin suuri suruharso,
jonka laskoksista salaa
kajastaa kuin hymy kalvas
lemmenköyhän leskivaimon.*

SALOMON VEHKAKORPI.

— Tiedätkö sinä, mikä on ryhmäavio?
— Rakkaani, varmaankin paljon, paljon avio-
liittoja.

— Nainen, en sanonut avioryhmä, vaan ryhmä-
avio! Se on sama kuin neekeritanssit entisiin
tansseihin verrattuina, se on laillisen avion ja
prostitutsionin ja aviovaimon ja rakastajan ja
miehen ja rakastajattaren yhteinen sekamelska.
Älä luulekaan, että minä tulen sellaista sallimaan!

— Rakkaani, en ymmärrä, sinullahan ei ole
rakastajatarta — — —

— Mutta sinulla on rakastaja — aiot sen aina-
kin ottaa — olet ainakin rakastunut, ja siinä on
neekeritanssin alku. Ymmärrätkös? Nainen alkoi
syntiinlankeemuksen, ja se se alkaa nyt myös
kaikkien sodan kaikkia vastaan. Etkö näe, että
seurapiirissämme ei lemmentokseilla ole enää
rajaa? Muista, että epäilen sinuakin!

— Polle, sanoi Minna nous-
ten vakavana ja ylevänä, olen
valmis vannomaan, niin, van-
non sieluni autuuden nimessä,
etten ole aikonut ottaa mitään
rakastajaa.!

— Ahaa, et aikonut ottaa,
ei ole siis enää tarvis aikoa —

— Rakkaani, suutele, tun-
ne, voivatko nämä huulet
valehdella, lähestyi Minna su-
loisesti hyväillen.

— Älä raivostuta minua.

— Minähän hyväilen sinua.

— Herran jumala! Minä
lähden, en jaksa. En usko,
en suutele, en siedä, en kestä.
Hyvästi!

— Rakkaani, menetkö koko
yöksi?

— Ainaseksi, huusi ovesta
mennessään Polle. Ja ovi
paukahti kiinni.

Kuvitt. V. Alhonen.

Polle meni ravintolaan ja tapasi siellä kaksi
hyvää toveria. Toverit olivat hyvällä tuulella.
Eikä myöskään Polle voinut olla tulematta hyvälle
tuulelle. Samalla valui ja virtasi häneen liikuttava
hellyyden ja säälin tunne. Eräs sankarillinen sovi-
tustahto alkoi paistaa hänen otsaltaan. Hän oli
nöyrytyvä — niin, vaikka ystäviensä edessä —
äskeisen raivostumisensa tähden ja nouseva puh-
distuneena jälleen vakaaksi, kirkastuneeksi avio-
mieheksi.

— Harmonia praestabilita, alkoi hän kello yksi
puheen tovereilleen —, minä tunnen tänä hetkenä
— niin, ennalta asetettu harmonia, niin sanoakseni
aviollinen harmonia on asetettu ennalta minun
kohtalokseni. Se on ollut minulla niin sanoakseni
alku-unelma. Veljet, voitteko väittää vastaan,
että jokaisessa luonnollisessa taipumuksessamme
on avio alku-unelmassaan? Ette voi! Siis ja —

— mutta inhimillinen kulttuuri!
Se on systeemiä. Avio on
systeemi. Vain systeemissä
toteutuu unelma, tuo harmo-
nia praestabilita, tuo copula
carnalis. Pojat, lähtekäämme!

Hetken kuluttua hiipivät
herrat Pollen kotiin, he saa-
puvat liikutettuina ja har-
taina. Porraskäytävä näyttää
heistä temppeleihin esikartanol-
ta. Niin on Pollen ylevä puhe
ylentänyt heidän mielensä.

He astuvat eteiseen. Kuu-
luu Minnan säikähtynyt kir-
kaisu. Ja eräs herra syöksyy
tyrmistyneenä heitä kamarin
ovesta vastaan. — Todista-
kaa, karjuu Polle tovereilleen,
joiden kasvot paistavat kuin
laintaulut ilta-auringon pais-
teessa.

TERIJOKI, KANNAKSEN HELMI

KIRJOITTANUT HILJA PÄRSSINEN.

Rantaseutua Inoon mentäessä. Taimpana Inonniemi.

Terijokea on verrattu maailmankuuluihin kylpypaikkoihin. Joku runoilija on tehnyt rohkean vertauksen: „Terijoki — Suomen Riviera”. Vertaus on kyllä Terijokea mairitteleva, mutta tosiasiallisesti on suuri ilmaston ero Välimeren ja Suomenlahden rannikoilla, kuten luonnonlaadunkin ero. Eihän meillä liioin ole komeita vuoriharjuja ja kukkuloita, joitten rinteillä tahi tunnelitse juna kiitelisi, ei myös ihania palmulehjoja.

Mutta on Terijoella silti ainutlaatuinen viehätyksensä merikylpylärantana. Oikeimmin on koko rantama Rajajoelta Inoon, jopa pitemmällekin Koiviston, niemeen päin samaa, ihanaa hietikkorantaa, joka loivana ja leveänä vyönä reunustaa merta laajeten ulappaa kohti ja muodostaen meren loivan pohjan.

Tule tänne Kannakselle, aja sileätä rantatietä ja ihaile sen varrella kasvavia ikivanhoja petäjiä ja honkia. Katso, siinä ne ovat vuosisatoja seissee taistellen henkensä puolesta myrskytuulia vastaan. Ne ovat vihollisen hurjimmillaan ollessa taipuen notkistaneet runkooan ja vaikerrellen vääristäneet oksiaan. Siinä ne seisovat kuin käsivarret oudosti ojossa, muistellen kokemiaan kohluja, ollen samalla ylpeitä voitostaan.

Paljon näistä vuosisatais-urohista sortui viimeisessä rajumyrskyssä, ja toiset nuoremmat ja sormemmat hongat seisovat nyt vartioina merta vastaan.

Sehän on elämän laki: kaatuneitten jäljetkin saavat väistyä uuden raivauksen tieltä. Niinpä täällä rannikko on jo puhdistettu, myrskyn tuhoamat puut, jopa niiden juuretkin ovat korjatut pois. Hietikko, joskin sitä meri monin paikoin kaventeli, vetää entisellä tenholla puoleensa.

Ja millainen hietikko! Silmäkantaman etäisyydelle kaarteleva, ollen hiekka paikoitellen sileää kuin silkki, joskin toisin paikoin meri on maata huuhtoessaan sorakiviä pinnalle paljastanut.

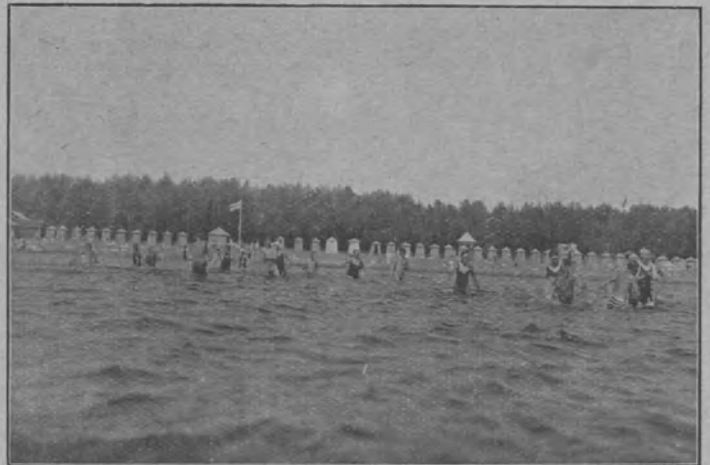
Kelpaa siinä lepoasennossa ottaa aurinkokylpyjä ja sitten tuon tuostakin juosta meren suolaisiin ja vilpoisiin aaltoihin, jotka tuulella vierivät vastaasi hirsyharjaisina. Tunnet olevasi suven juhlassa, jossa valtaisa meri soittaa kuin uruilla, kahleeton tuuli huuhtoo huolesi pois. Painut hiekkapielukseksi, vedät pääsi peitteeksi palttina-verhon. Siinä hiljaa maatessasi kuulet, miten hiekka tuulen tuomana kiittää ylitsesi koskettaen paljasta ihoasi.

Tyynen sään hallitessa sensijaan on sinun oltava varuillasi, ettet nukahda, jolloin kuumat auringon säteet voivat käydä kimppuusi liian voimakkaasti.

Kylpypaikkana Kannaksen ranta vetää vertoja Hollannin rannikolle. Haagin läheisyydessä oleva Scheveningen tosin voittaa Terijoen yleisten huvittelurakennusten upeudella ja etenkin nykyään myös kylpyvierailijoihin nähden. Mutta itse rannalla on paljon samanlaista vie-

Terijoen kirkonkylä.

Kylpylän uimaranta.

Keskikylän rantaa.

hättäväisyyttä, joskin Scheveningessä luode paljastaa hiekkamatalikon puolen kilometrin alalta ja vuoksi taasen siihen pitkien aaltovöitten vieressä luo vesitulvan, vaihtuen nämä ilmiöt kaksi kertaa vuorokaudessa. — Niinpä kylpykojut kuljetetaan Scheveningessä veden rajalle ja nousuveden edestä vedetään pois, mutta Terijoella ne seisovat rauhassa paikoillaan, sillä täällä vesi pysyy jokseenkin säännöllisesti omassa uomassaan, nousten vain syksyisin ja keväisin.

Kannas onkin jo kauan vetänyt puoleensa luonnon rakastajia. Jo ennen maamme itsenäisyyttä olivat Kuokkala, Kellomäki, Terijoki, Vammelsuu lumoavia nimiä. Kaikkia kansallisuuksia asusti niissä kesäisin. Pietari (Leningrad) oli itseasiassa väestöltään kosmopoliittinen. Sieltä sekä etempääkin Venäjältä virtasivat saksalaiset, englantilaiset, juutalaiset, ranskalaiset, lätiläiset, venäläiset puolalaiset, jopa joukossa idän kaukaisiin kansallisuuksiin kuuluvat kesävieraat tänne asustaan joko vuokralla tai rakennuttamissaan omissa huviloissa.

Ja eräs ansio on heidän kunniaukseen kerrottava. He varjelivat Kannaksen luontoa ikäänkuin helmeä, sitä jalostaan ja sievistään arvokkailla puistoistutuksilla. Niinpä on Raivolassa vieläkin kuuluisa Katariinan puisto lehtikuusi-neen. Monen monien Kellomäen, Ollinpään, Tyrisevän y.m. paikkeilla olevien loistohuvilain puistoissa kasvaa komeita lehmuksia, kastanjoita, pyökkejä, tammia, yaahteroita ja poppeleja. Ennen niin kukoistavat hienotuoksuiset pensas-kasvit ovat nyt useissa paikoin rappautuneessa tilassa. Omena ja kirsikkapuut ovat sortuneina villoiksi ja hedelmättömiksi hoidon puutteessa, sillä vain harvat entisistä omistajista ovat enää niitä vaalimassa.

Vaan vieläkin, milloin suomalaisen saalistajan hävittävä käsi ei ole paikalle uletunut, henkivät nuo puistot pyhää rauhaa ja huviloista rannoille johtavat kuusikujat jakavat ylimyksellistä siimestään.

Joku viisas on lausunut sanat: „Eläkäämme niin, ettei meidän aikakauttamme häpeällä muistella”. Valitettavasti ei ole noita sanoja tehostettu kansan mieleen Suomen itsenäisyyden aamuhetkenä. Kannaksella tämä laiminlyönti paljastuu räikeimmin. Täällä kertovat siitä ryöstetyt asunnot, raikatut huvilat, poismuutettujen talojen tör-

röttävät peruskivet ja tulisijojen jätteet sekä hävitetyt metsäalueet.

Suomalainen saalistaja on sekä lain turvin että omin luvvin tehnyt tuhojaan, hävittänyt seutua, joka hallituksen toimesta olisi ajoissa tullut saattaa luonnon suojelukseen. Hävitys on suuri kansallinen tappio. Hitaasti jaksaa Kannaksen ranta nousta ennalleen... Tulee kestämään vuosikymmeniä, ennenkuin sen luontoon iskeytetyt haavat osaksi paranevat ja uusi kasvillisuus pystyy korvaamaan entistä. Onko ihme, jos Karjalan herkimät lapset itkevät tapahtunutta neutseellisen koti-seutunsa raikausta...? Ja he katselevat epäluuloisesti Suomen kaupungeista tulevia huviloita ostaneita uutisasukkaita, joitten puuhia kannustaa kenties voitonhimo eikä kauneuden jano. Kannaksen asuk-

kaat, nämä suuret lapset, ovat kuin ristitulella, sillä perinnäistottumus ja tunteet vetävät heitä muukalaisten puoleen, mutta olojen pakko rajahankaluuksien vuoksi käskää ptytymään tänne siirtyneihin tulokkaisiin, joista usein pilkistää esiin ylpeä gulashinuousukas. Entisiä „herroja” muistellaan hyväntahtoisina ja rahojaan jakelevina, useinkaan käsittämättä että tuo helppo rahojen saanti pilasi rajaseudun kansan työtarmon ja yritteliäisyyden.

Matkailija, joka ei etsi vain mukavuutta vaan nähtävyyksiä, löytää täällä kyllin katseltavaa. Joka suhteessa kaunis venäläinen kirkko, vallankumouksellisen Herzensteinin hautapatsas Kivennavan tien varrella, Lintulan joki ja luostari, muutaman kilometrin päässä keskikylästä oleva kaunis Haukijärvi ja vastakkaisella suunnalla korkea Puhutolan mäki, rannemmalla Ikolan harju, kaunis Vammeljoki ja etempänä Inon hävitetyt patterit, siinä huomattavimmat vetopaikat. Mutta jokapäiväisen kauneusnautinnon suostentään jo mainittu Viertotie, joka tuon tuostakin kulkee ihan rannatse levittäen kulkijan eteen valtavan, aavan merimaiseman. Meri yhtyy etäällä taivaanrantaan, vain kaukana vasemmalla häämöttää Kronstadt, näkyen joskus ilmassa riippuvana kangastuksena.

Ajan mennen, toisen tullen on kaunis Kannas varttuva ja voimistuva. On taasen tuleva aika, jolloin Terijoki kohoaa ensiluokkaiseksi kansainväliseksi kylpypaikaksi.

Terijoki 1926 18/7.

Terijojeen venäläinen kirkko.

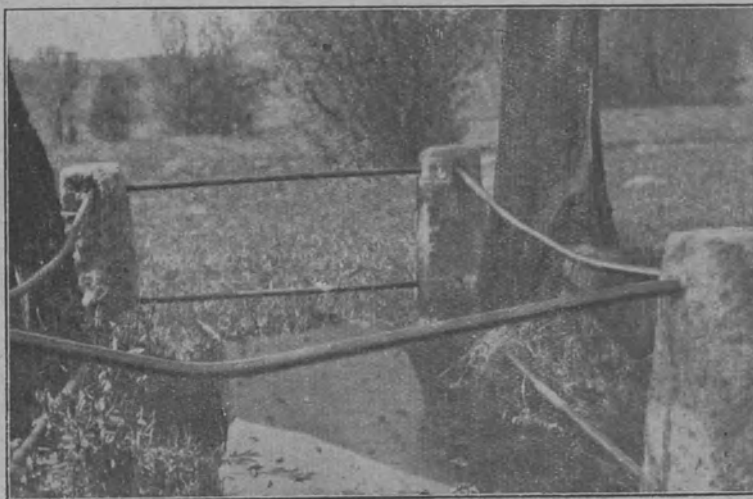
K U V A S A T O A

Nokian V.- ja U.-seura „Pyryn” tyttöjä luonnon helmassa vuokraamansa Pukkisaaren rannalla Pohjois-Pirkanassa.

Koiton pirtti Lammassaarella, jossa kesävirikistys.

Helsingin vanhin muistomerkki Vanhassa kaupungissa. Hans von Sandenin hauta 1500-luvulta, jonka päällä on aikaisemmin ollut kirkko.

Hamburgilaisten „Mustikkamaa”. Ohsdor...

Hämeenlinna on niitä onnellisia pikkukaupunkeja, joilla on kivikadut. Kadunpaikkaajia työssään.

Marokon nukke-sulttaani Moulay Youssuf, joka äskettäin vieraili Parisissa.

Englantilainen pukukuva. Walesilä...

K O T O A J A K A U K A A

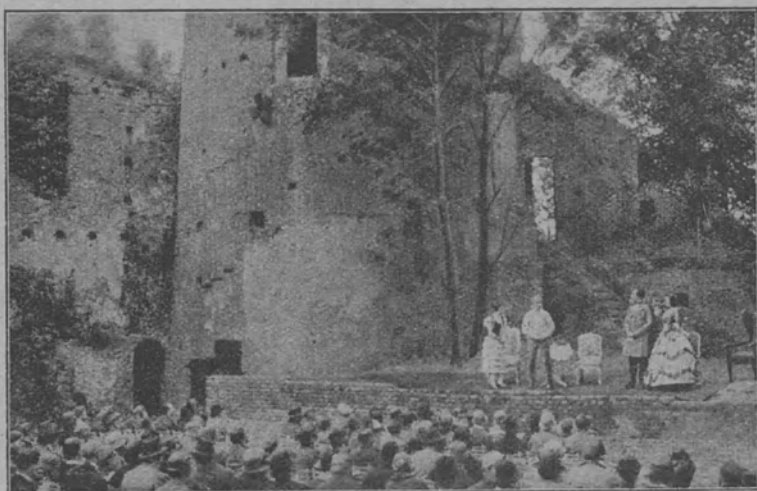
a, jossa koittolaisilla ja muillakin on hyvä
sävirkistyspaikka.

Lieksan sos.-dem. Naisyhdistyksen ja sos.-dem. Nuoriso-osaston jäseniä
kuvattuna yhteisellä veneretkellä Timitron saassa.

Ohlsdorfin vapaakylpylä Hamburgin lähellä.

Romanttinen teatteri. Saksassa, Krefeldin kaupungin lähellä sijaitseva
vanha linna on luovutettu ulkoilmanäyttämöksi.

Walesilaisia tyttöjä kansallispuvuissaan.

Joutsen-pappa ja joutsen-mamma,
joilla hiljattain on ollut iloinen
perhetapahtuma.

Oskari Tokoin Loppijärven rannalle 1916 rakennuttama
uimakoppi, jonka ajan hammas on pahasti syönyt.

Kotikylässäni, jonka jätin parikymmentä vuotta takaperin ja joka vielä nytkin on säilyttänyt melkein entisen väärentämättömän maaseutulaisten luonteensa ihmiseen, taloiseen, mökkeiseen, vainioiseen ja metsiseen, oli siihen aikaan yleisenä tapana, että lapsille tilattiin kengät kylän suutarilta ainakin muutamia viikkoja ennen koleiden syksysäiden alkamista. Silloin ei näet ollut tuolla kaukaisella syrjäseudulla monipuolisesti lajiteltuja osuuskauppoja eikä yksityiskauppiallakaan ollut myytävänä valmiita tehtaan kenkiä. Ammattinsa taitava suutarikin tuli silloin työllensä tyydyttävästi toimeen. Ei hänen ainakaan tarvinnut kuljeksia työn etsinnässä, eikä hänellä liioin liene ollut leivätöntä päivää. Töitä tuotiin pitäjältä, yhtä hyvin taloista kuin tölleistäänkin. Ainahan siinä leivän syrjään kiinni pääsi, kunhan vain jaksoi ahkerasti nauvoja naputella ja sormet kestivät pikilangan pitelemistä. Siinä meidän kylässämme olikin oikeastaan kaksi suutaria. Oli Liinamäen Antto ja oli myöskin Limperin Janne. Käteviä ammattimiehiä olivat molemmatkin. Kohtalaisen oppineita filosofeja myöskin, kuten käsityöläiset maalla tavallisesti ovat olleet, sillä siinä työn aherruksessa ehtii sentään miettiä tämän maailman menon moneenkin kertaan.

Ellen nyt ihan väärin muista, niin olin täsmälleen kuuden vuoden vanha tytön tyyppä, kun eräänä helteisen heinäkuun iltapäivänä huomasin olevani vakava-piirteisen isäni kanssa maantiellä matkalla Limperin mökille. Pienet lapsen aivoni olivat täynnä jännittäviä ajatuksia kaikesta siitä, mitä tuleman piti. Kyselin hajamielisesti isältä yhtä ja toista tien varrella tekemistäni huomioista ja hän kysymyksiini paahtavan auringon väsyttämänä vastaili melkein loukkaavan välinpitämättömästi. Lieneekö minussa räätälin tyttärenä ollut jonkinlaista synnynnäistä hienotunteisuutta vai johtuikohan se jostakin muusta seikasta, mutta minä varoin kuitenkin pitkän aikaa koskettelemasta sitä asiaa, jolle nyt olimme yhdessä lähteneet. Minusta näet tuntui kotoa lähtiessä, että tällä asialla ei olisi ollut vielä erikoisen kiirettä, jos sitä noin aivan olokohtaisesti ajateltiin. Isäkin oli sanonut, että joutaisipa ne hankkia vielä myöhemminkin. Kenties hän nyt kuitenkin oli sattunut väsähtämään siihen alituisen räätälinpöydällä istumiseen ja halunnut päästä kesken työnsä vähän jaloittelemaan. Niin oltiin matkalla, jonka loppupuolella tulin kaiketikin vain huomaamatta tokaiseeksi, että kyllähän niitä jalkojani tässä jo eräänä päivänä palelikin.

— No, totta kai, senhän arvaakin. Onhan niitä voinut palella, mutta eihän ainakaan nyt mahtane asiat olla yhtä hullusti, koskapa minusta tuntuu, että jalkapohjiani polttaisi, jos tässä maantien hiekalla paljain jaloin tallustelisin!

— Ihan varmasti, isä, kyllä niitä paleli — yhtenä iltana tuolla suolla. Mutta eihän niitä nyt, tietäähän sen isäkin. On niin tavattoman lämmintä tämä santa. Oikein hauskaasti jalan anturaa kutittaa. Mutta tulepa pian kolakoita ilmoja, sateita, räntää, lunta ja pakkasia ja sittenpä on hyvä, että minullakin on valmiina ne uudet kengät, joita nyt mennään Limperiltä tilaamaan.

Näin me siinä loppumatkalla toisillemme tenäsimme, ja isäkin oli vihdoin sitä mieltä, että hyvä on ajoissa ajaa asiansa ja ettei sitä niin varmaan tiedä tälläkään hetkellä, vaikka milloin vain lumen maahan pöläyttäisi.

Suuri ilo oli täyttänyt koko olentoni, kun asia oli saanut näin nopean ratkaisun, ja käyntimme tuloksia saatoim alkaa odottaa jo vaikkapa huomenna, ainakin ylihuomenna ja sitä seuraavina päivinä. Isäni astui edellä suutarin mökin ovesta muistaen tässäkin jännittävässä tilanteessa tehdä tuon välttämättömän polvien notkistuksen oven kamanan kohdalla. Hän oli nähkääs pitkä mies, eivätkä ne ovet siihen aikaan maalla olleet kovin pitkien miesten varalle veistettyjä. Eivät taida nytkään olla. Matalia ovat köyhien majajat ja matalia niiden ovetkin.

Minäkin oli jo tuvan puolella ja olin saanut vedetyksi oven jälkeeni kiinni. Muistan varsin hyvin mielentilani ja siitä voin päättää, että kasvoilleni oli levittynyt vakava ilme, olihan nyt tärkeä hetki. Enköhän vain liene näytännyt kirkosta palaavalta iäkkäältä saarnankuulijalta, joka tullessaan koettaa vielä lähemmin syventyä kaikkien kuulemaansa ja painaa sen pysyväisesti muistiinsa. Hartaasti odotin tilauskeskustelun alkamista. Eikä siinä kovin monta sanaa vaihdettukaan ilmoista ja heinäpoudista ennen kuin varsinainen asiamme otettiin esille.

— Tälle tyttöllehan niitä pitäisi niin kuin kenkiä tilata. Ei kuitenkaan ollut siellä kotona nahkaa ostettuna. Mutta kyllä kai se mestari omistakin nahoista? . . .

— Ka, raahattiihan niistä, onhan tuossa vuotaa pohjiksi ja on sitä päällisnahkaakin ihan hakematta. Mutta tehtäisiinkö ne suoran lestin kengät niin kuin ennenkin? tiedusteli Limperi isältäni, joka siis oli ottanut ratkaisevan askeleen ja sanonut, että kengäthän se tyttö tarvitsisi.

Myönteli isäni, että suoran lestinhän ne saisivat olla vielä nytkin, kun se tyttö ei sentään tuon suurempi neiti vielä ole. Limperin Janne leikkasi vanhasta virttyneestä sanomalehdestä tarpeellisen kaistaleen ja sitten alkoi mitanotto. Jo vain oli suuremmissa. Jaa että tehdään tavallisen tilavat, jotta eivät sitten kastumisesta kutistu ja pieniksi käy senkään tähden, että ne lapset aina kasvavat niin helkutin vikkelaan. Mitta oli otettu ja Limperi pistänyt jo paperikaistaleensa seinälle nauaan, jossa niitä näkyi jo ennestäänkin olevan useampia. Eikä siinä isälläni ollut enää sen enempää juttua koko asiasta. Tulevathan valmiiksi sitten, kun tässä ehtii nuo vanhemmat tilaukset ensin toimitella, arveltiin. Isä oli mielestäni kuitenkin jättänyt puhumatta yhdestä erityisen tärkeästä, ehkäpä kaikkein tärkeimmästä seikasta koko tässä kenkätilauksessa. Minä olin sitä puolta hautoanut mielessäni jo pitkät ajat näiden uusienkin kenkien varalle. Ja olikohan isä nyt voinut unohtaa tämän kaikkien tärkeimmän, kaikkein välttämättömimmän, juuri sen, joka antaa uusille kengille oikean arvon, joka tekee ne niin uskomattoman somiksi, niin mieluisiksi ja rakkaiksi. Siitä oli kyllä ollut kotona meillä juttua äidin ja isänkin kanssa, eikä kumpikaan ollut kieltänyt kysy-

(jatk. siv. 666).

J U H L I V A V I L P P U L A

Vilppulan Osuuskauppa täyttää t.k. 15 p:nä 20 vuotta. Yllä vas. Vilppulan Osuuskaupan hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenet. Oikealla osuuskaupan henkilökunta. —

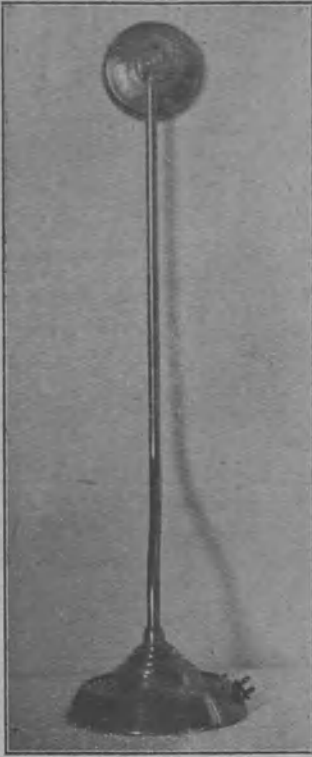

Ok:lla on kaikkiaan 6 myymälää. Pyöriössä on kuvattuna päämyymälä. Vasen muotokuva alla esittää osuuskaupan johtajaa N. Virtasta.

Keväällä vietti Vilppulan t.y. 20-vuotisjuhlaansa. Yllä keskellä: yhd. vanhimmat ja kunniajäsenet Liisa ja Adiel Honkonen, oikealla yhd. puheenjohtaja Lauri Kanervio. Alhaalla vas. Vilppulan t.y:n talo, oikealla: t.y:n nykyinen johtokunta.

UUSI KEKSINTÖ.

Sähkömontööri Yrjö Aaltonen Siurosta on keksinyt yllä kuvatun hälyytyslaitteen murtovarkaitten varalta. Laitteen yläosa kiinnitetään ikkunaan tai oveen, ja siitä johtavat langat alaosan kautta erikoiseen hälyytyskelloon tai esim. puhelimeen, jolloin se antaa m.m. tyhjistä huiviloista hälyytyksen keskukseseen. Laitos hälyyttää jotenkin vähästä kosketuksesta, mutta ei katuläpinästä. Keksijä, joka on saanut poliisiviranomaisen edullisia lausuntoja, hakee parhaillaan patenttia laitteelleen.

(NARIA PYYTÄMÄSSÄ, jatk. siv. 664).

myksessä olevan ominaisuuden tärkeyttä kaikissa uusissa kengissä, olivatpa ne sitten teetetyt lapsille tai aikuisille. Tosin siihen ominaisuuteen liittyi joitakin vaaroja myös. Äitini kertoi eräästä tytöstä, joka oli ollut samanikäinen kuin minä siihen aikaan. Tyttö oli köyhän eukon ainoa lapsi. Äitinsä oli lähettänyt hänet talosta leipää hakemaan. Tullessaan oli tyttö, jolla oli uudet kengät ja niissä nyt puheena oleva ominaisuus, pistänyt jossakin rapakkokohdalla tuon kalliin leivän kenkiensä alle sillaksi, jotteivät kengät pääsisi kastumaan ja niistä häviäisi se ihmeellinen ominaisuus, jonka suutari oli niihin pannut ja joka meidän ikästemme mielestä oli niissä kaikkein välttämättömintä. Niin, tyttö oli tahtonut suojella kenkiään kastumasta, s. o. säilyttää niissä olevaa *naria*, sitä ominaisuutta, joka kuuluttiin saatavan niihin ainoastaan kaukaa Amerikasta tuotavalla kallisarvoisella aineella. Mutta ei siinä kyllin, että jumalat olisivat rangaisseet häntä tuon narin menettämisellä. Ei, maa oli sillä kertaa nielaissut koko tyttöraukan, joka oli uskaltanut tallata leivän jalkoihinsa säilyttääkseen kenkiensä narin, sen ominaisuuden, että ne kitisivät niin ihmeellisen hauskaasti ja huomiota kiinnittävästi kävellessä.

Isäni alettua siinä jo suutarimestarin kanssa rupatella vallan muista asioista kiusasi minua yhäkin hänen muistamattomuutensa ja ajatellessani, että minun kenkiini ei nyt laitettaisikaan *naria*, tulivat mieleeni kaikki siitä aikaisemmin käydyt keskustelut, kuten tuokin äitini kertomus narin vaarallisuudesta joissakin erikoisissa tapauksissa. Sitäpaitsi oli isäkin sanonut, että kyllähän sitä *naria* saisi niihin tytön kenkiin nytkin pyytää. Onhan se suutarimestari sitä aina ennenkin ystävällisesti suostunut panemaan, vaikka kallista se aine kuuluu olevan.

Enkä minä enää malttanut kauempaa. Jo nousin penkiltä akkunan äärestä ja kävelin ujona, mutta samalla hyvin tärkeän näköisenä, suutarimestarin työpöydän viereen. Puoliksi kuiskaamalla kysäsin häneltä, että voisiko sitä *naria* panna vielä nytkin suoran lestin kenkiin.

Isäkin kuuli sentään kysymyksen, vaikka se tuli hiukan ujosti. Oikeastaan se oli tarkoitettu hänenkin kuultavakseen. Minusta tuntui ikäänkuin suutarimestari ja isäni, räätälimestari, olisivat kysymyksen jälkeen antaneet jonkinlaisen käsittämättömän sähkötysmerkin toisilleen. Enempää arvelematta mestari Limperi myönsikin, että kyllä sitä *naria* voi panna suoran lestin kenkiin. Kääntyi sitten jälleen isäni puoleen ja tiedusteli, pitäisikö isäni sitä myöskin tärkeänä. Tuntuipa pitävän. Jo sanoi, että ihme ja kumma, kuinka hän olikaan saattanut unohtaa niin suuren asian kuin se *nari* on lasten kengissä. No, tottakai, pannaanhan sitä, saahan sitä niihin pistää, vaikka vähän rahan edestäkin, ellei mestarin kannata joka kerta käyttää tuota kallista ainetta ihan vain kaupanpäällisiksi. Niin tehtiin siis sopimus, että *naria* pannaan — oikein tuntuvasti. Minua kuitenkin varoitettiin pitämään kenkiäni sievästi ja tarkasti. Se *nari* kuului olevan sellaista ainetta, että lähtee pois, jos kengät kovin pahasti kastuvat ja likoavat. Oli siis koetettava pitää niitä niin kuivina kuin suinkin, vältettävä polskutelemista rapakoissa ja nostettava aina illalla muurin otsalle kuivumaan. Iloisena asiana onnellisesta päättymisestä lupasin kaikin mokomin huolehtia siitä, etteivät kenkäni pääsisi milloinkaan kastumaan, eivät silloinkaan, kun taivaan täydeltä vettä pilvistä pirottelee.

Enpä mene takaamaan, tuliko kenkieni kuivina säilyttämistä koskeva lupaus ihan turhan tarkasti pidityksi, mutta sen kuitenkin muistan, että *naria* niissä oli, kun ne syksyllä valmistuivat pitkän ja hartaan odotuksen jälkeen. Ne olivat narineen ja kaikkine muine hyvine ominaisuuksineen ihmeelliset kengät. Ei kellään muilla tuntunut olevan niin kauniita kenkiä. Eivätkä kenenkään muiden kengät narisheet niin pehmeästi, niin viihdyttävästi kuin juuri minun kenkäni. No taisivat sentään Rantalan emännän kengät narinsa puolesta olla melkein yhtä ihmeelliset, mutta hän oli itsekin ihmeellinen, hän oli vielä hyväsydämisempi kuin joku muu emäntä siinä kylässä, aina hän oli lapsillekin niin kiltti, aina kaikille vilpittön ja ystävällinen. Kun minä

Kiinalainen suurteollisuuspöso Lo Pa Hong Schanghaista. Häntä kutsutaan rikkauksiensa vuoksi Kiinan Rockefelleriksi.

MITEN SOTURINI HAUSKUUTTIVAT MINUA

KIRJ. A. EMIL VIRTASALO.

Ollessani pienellä vartioasemalla Kapkaupungista pohjoiseen 60 engl. penikulmaa, jäin yiidenkymmenen kafferineekerin seuraan yksikseni. Hyvin harvoin saapui tänne viestejä kulttuurimaailmasta, ja kun nekin harvat kerrat, jolloin niitä sain, toivat 4 kk. vanhoja sanomalehtiä, ei oloni tuntunut sanottavan suloiselta.

Niinpä kävinkin synkäksi, ja saatoinpa suuttua joskus aivan mitättömien syiden tähden.

Neekerit tajusivat kohta, mikä minua vaivasi ja ollen hirveän vilkkaita mielikuvitukseltaan keksivät he todellakin jotakin sellaista, mikä minua huvitti.

Eräänä aamuna heräsin korvia huumaavaan metakkaan. Heitettyäni takin hartioilleni kiiruhdin ulos katsomaan, mitä oli tekeillä.

Enpä tosiaankaan tiedä, onko ainoakaan toinen valkea mies nähnyt moista hassutusta. He esittivät ulkomuististaan muuatta oopperaa.

Eräät neekerit hoitelivat soitto-kunnan virkaa kilistellen pistimiä vastakkain. Toinen toitotti merkinantotoryea ja toinen takoi vimmatusti komppanian ylösalaisin käänettyä keittopataa. Mustista kasvoista säteili innostus, valkeiden hampaiden loistaessa naurusta.

Entä näyttelijät! —

He olivat todellakin kaiken »keskus». Koska meillä ei ollut muassamme muita pukuja kuin sotilasvaatteet, keksivät nuo vintiöt naurettavan pukeutumistavan. Neekeri, joka näytteli rakastajan osaa, oli kiertänyt ylleen ruumiinsa mukaisesti pelkkiä jalkasiteitä. Toinen taas, joka näytteli neitosen osaa, oli asetakkeja yhteen sitomalla muodostanut jonkinlaisen kauhutan, joka kiristi vyötäröitä mahdollisimman tiukkaan.

Kyllä minulle nauru kelpasi. Nauroin tosiaankin, jotta leukapielet väsyivät, mutta vielä enemmän sain aihetta iloon.

Ilmeisesti olivat he unhoittaneet kappaleen lopun. Näyttelijäin ja meluisen orkesterin kesken syntyi sanasota, joka päättyi yleiseen »katastrofiin».

nyt kaksikymmentä viisi vuotta elettyäni ja kierrettyäni maailman markkinoita, muistelen noita kenkiäni, joihin pantiin aina Amerikasta saakka tuotua kallisarvoista naria, ja kun muistelen niitä ihmisiä, jotka silloin ahersivat ympärilläni rehellisinä ja sydämellisinä, kuten vanha isävainajanikin ja kultainen äitini, niin käy mieleni apeaksi, vienon surullisesti kaipaavaksi, ja minä tahtoisin jälleen olla tuo kuusivuotias tyttönen kuiskaamassa suutarimestarille, että voisiko niihin suoran lestin kenkiinkin panna naria.

Ulvoen sulasta harmista ryntäsivät soittoarteilijat lavalle ja rupesivat kurittamaan esiintyjä. Siinä kävi aika kahina! Ympäri katelemaan keräytyneet katsojajoukko säesti kohtausta valtavalla hurraa-huudolla, sillä luultiin tämänkin kuuluvan esitykseen.

Kun toinnuin vähän ilonpurkauksesta, sain työllä ja vaivalla taiteilijat asettumaan aloilleen ja kielsin ankaraasti tappelun, uhaten rangaista tottelemattomuuden selkäsaunalla.

Senjälkeen näyttelivät he paljon näkemiään, mutta varsinkin itse keksimiään.

Mitä tuli noihin soturien omiin kappaleihin, niin täytyi tunnustaa, että ne saattoivat joskus sisältää syväkin tunteellisuutta, mutta pukujen omituisuus sai ne kaikki näyttämään naurettavilta.

Tavallisimmat aiheet ottivat he muinaisista nekeriheimojen keksisistä sodista, joissa viholliset surmattiin ja naiset anastettiin vaimoiksi.

Aiheet olivat siis verrattain yksitoikkoisia, mutta he osasivat esittää niitä tuhansin eri vivahduksin.

Niinpä minä perustinkin huvitoimikunnan, ja tunnustaa täytyy, että odotin jokapäiväistä esitystä melkein yhtä hartaasti kuin soturinkin. Sainhan näin tilaisuuden tutustua heidän sielunelämänsä ja sitäpaitsi nauraa tarpeekseni.

Yleisenä leimana oli kumminkin lapsellisuus ja poikamainen kujeilunhalu, joka pisi naurettavalla tavalla esille draamallisistakin esityksistä. Esim. kerran näyttelivät he »draamaa», jossa mahtavan nekerikuninkaan lempivaimo sairastuu beri-beriin ja kuolee.

Päällikkö ilmaiseksi tuskaansa ulvomalla minkä ikänä kurkustaan saa ääntä kehittymään ja lopuksi kumartuu kuolleen puoleen aikomuksella antaa viimeisen suutelon.

Tällöin lausuu hän huomaamattaan väärin rootinsa. Mies sanoo surkealla äänellä: »Jääös hyvästi sieluni palo.» — »Valo», karjaisee kuollut vaimo ja livauttaa samalla hämmästyntä päällikköä korvalle.

Tällainen sekasotku olisi ollut monelle hienostuneelle eurooppalaiselle kauhistus.

Aseeton kesyttäjä aamuottelussa jättiläis-karhunsä kanssa.

- Professori Blom on viisain mies, jonka tunnen.
- Miten niin?
- Hän osaa sanoa 19 eri kielellä: minä rakastan sinua, mutta ei ole sanonut sitä kenellekään.
- Kuka tuo herra on?
- Hän on Ludvig neljastoista.
- ? ? ?
- Niin näetkös, hänen nimensä on tosiaan Ludvig, ja hänet kutsutaan aina päivällisille, jos muutoin olisi kolmetoista henkeä pöydässä.

V I I D E N P A L M U N S A A R I

ROMAANI ITÄ-AASIAN TROPIIKEISTA, KIRJ. OTTWEELL BINNS.

KjK:n jatkuva jännityskertomus.

IV LUKU.

Nora Callaghan

Nuori nainen, joka kiel-täytyi otta-masta lahjaksi tarjottua albi-noapinaa, oli aika harvinaisen ilmiö, ai-

nakin Palembangissa. Hänellä oli ihana, pehmeä iho, hänen silmänsä olivat syvänsiniset, ja hänen kastanjanruskea tukkansa sai toisinaan kullalta punertavan hohteen. Hänen keskikokoinen, hyvin muodostunut vartalonsa teki valkeassa liinapuvussa, jollaista hän käytti, hyvin solakan vaikutuksen, näyttäen näin pidemmältä kuin mitä todellisuudessa oli.

Jaava havaitsi tämän kaiken yhdessä silmänräpäyk-sessä, niinkuin ainakin ihminen, joka on tottunut nopeasti ja tarkasti huomioimaan. Troopillinen ilmasto ei ollut ennättänyt painaa leimaansa tyttöön. Hänen raikkaassa nuorekkuudessaan, hänen vaaleassa kauneudessaan oli jotakin, joka toi Jaavan mieleen kotimaan nurmet ja aamukasteiset puntarhat, ja hänen naurava äänensä muistutti pehmeätä kellon helähtelyä.

Sitten katsahti Jaava tytön vieressä seisovaan mieheen, ja hänen pronssinväriset kasvosensa synkkenivät. Nuoren tytön seuralainen oli kömpelö hollantilainen, suuri, lihava mies, jolla oli oljenkarvainen tukka, punottavat kasvot ja laimeat kalansilmät, mies, jonka tuttavuutta Jaava ei siihen mennessä ollut vielä tehnyt, mutta jonka maineen hän tiesi niin huonoksi, että hänen sieraimensa värähtelivät, kun hän huomasi, miten tuttavallisen vapaasti mies tarjosi tytölle tuolin istuutuen itse hyvin lähelle hänen viereensä.

»Sitä sikaa!» ajatteli Jaava. »Selkäänsä sietäisi. Kukahen tyttö lieenee? Ei missään tapauksessa hollannitar, siitä lyön vaikka vetoa. Ja viaton täytyy hänen olla, muuten vaistoaisi hän, kuka mies on.»

Hän istuutui, otti vanhan sanomalehden eteensä ja piti sen reunan yli salaa paria silmällä. Hän ei voinut paikalleen kuulla, mistä he puhuivat, mutta heidän keskustelunsa oli vilkasta ja nähtävästi myös huvittavaa, sillä tämän tästä kuuli hän tytön iloisen naurun ja hollantilaisen leveän, rennon hahatuksen. Mutta sitten tapahtui jotakin, joka sai Jaavan veren kuohahtamaan. Tyttö laski hennon kätensä tuolinsa käsinojalle, hollantilainen kumartui silmänräpäyksessä tyttöä kohti ja peitti hänen kätensä omaansa. Veri tulvahti nuoren naisen kasvoihin, hänen siniset silmänsä kuvastivat kiusallista hämmennystä. Jaava oli jännittynyt näkemään, mitä hän nyt tekisi. Odotus ei käynyt pitkäksi, sillä kun hollantilainen kumartui yhä syvemmä kättä kohti, nousi tyttö nopeasti tuoiltaan, tempasi kätensä pois ja sanoi niin kovaa, että Jaava sen omalle paikalleen selvästi kuuli:

Eräässä kahvilassa Palembangissa tapaa Jaava-Jack valkoihoisten ja värillisten roistojen vainoaman miehen, joka kuolemaisillaan ollen uskoo hänelle salaisuutensa. Hänellä on nim. eräällä Tyynten meren saarella tytär, jonka hallussa on arvaamattoman kallis, vanha koruesine. Tämän aarteen vuoksi vainotaan miestä; häneltä tahdotaan kiristää tietoja korun piilopaikasta. Hän on taluoinut saarta koskevan kartan käsiärsiänsä ja ilmaisee sen Jaava-Jackille ennen kuolemaansa. Jaava-Jack valokuvaa kartan. Muun seikkailunhaluinen amerikkalainen ja tämän sisko liittyvät häneen lähteäkseen saarta etsimään.

»Suokaa anteeksi, Mijnheer, mutta minun täytyy mennä veljeni luokse.»

Näissä sa-noissa ei ollut

tottunutta maailmannaista. Nuori tyttö oli nähtävästi turvautunut ensimmäiseen tekosyyhyyn, valinnut suurimman tien suoriutuakseen kiusallisesta tilanteesta, siitä Jaava oli aivan varma. Kasvavalla mielenkiinnolla katseli hän, miten hollantilainen teki innokkaita estelyitä, ja miten tyttö antamatta itseään suostutella poistui halveksuvin ilmein ja pää pystyssä suomatta seuralaiselleen enää ainoatakaan katsetta.

Jaava pani vahingonilolla merkille hollantilaisen hämmingin ja seurasi, ikäänkuin hyväksymisensä osoitteeksi, katseellaan pois kiirehtivää tyttöä. Muuan matto luis-kahti liukkaalla parkettilattialla, tyttö kompastui ja kaatui polvilleen. Silmänräpäyksessä oli Jaava paikalla ja auttoi hänet jaloilleen. Tällöin kohtasivat heidän katseensa. Jaavan silmät olivat niin ihmetystä täynnä, että tytön katse heti painui alas pitkien ripsien varjoon, ja tyttö jatkoi, lyhyesti »kiitoksia» sanottuaan, matkaansa.

Jaava katsoi hänen jälkeensä, kunnes hän oli hävinnyt näkyvistä, heittäytyi sitten tuoliin ja sytytettyään savukkeen vaipui ajatuksiinsa. Pian huomasi hän hollantilaisen suuntaavan häneen terävän katseen vesiharmaista silmistään.

Että tämä mies, joka esiintyi kunniallisena kauppiana, oli itse asiassa vaarallinen petkuttaja, sen oli Jaava aikoja tietänyt. Laivanvarustajan ja pankkiirin firmakilven suojassa harjoitti hollantilainen varsin likaista toimintaa. Taka-Intiassa tuskin tunnettiin ainoatakaan uskallettua yritystä, johon hän ei olisi osallistunut. Kahviloissa kerrottiin, että hän olisi saanut jo useita varoituksia maansa hallitukselta ja että miltei kaikki saarimeren piirissä vaikuttavat rosvot olivat hyvissä suhteissa häneen. Hänestä kierteli sen lisäksi useita huhuja, puhuttiin orgioista, joita oli vietetty Willem van Osterdijken palatsimaisessa huvilassa, kaupungin ulkopuolella. Kun Jaava tätä ajattellessaan muisti sen julkean lähentelyn, jolla van Osterdijke oli tyttöä loukannut, tunsu hän kiukun kuohahtavan suonissaan.

Nostaessaan katseensa näki hän hollantilaisen astelevan ovelle. Pian sen jälkeen sai hänen takaansa kuuluva tytön ääni hänet syöksymään pystyyn kuin sähköiskun saaneena.

»Herra Palgrave, eikö niin?»

Hän kääntyi ääntä kohti ja näki äskeisen tytön jälleen edessään. Tyttö silmäili häneen veitikkamaisesti hymyillen.

Gentlemanin vaate- varastossa löytyy

useita hienoja vaatekappaleita silkistä, villasta ja muista aroista kankaista valmistettuja, jotka täytyy pestä huolellisesti ja varovaisuudella.

Paidat pehmeästä villalangasta ja silkistä, silkiset kaulahuivit, sukat ja nenäliinat, hansikkaat ja muut samanlaiset arat vaatekappaleet ovat pestävät LUX'issa, jotta ne säilyttäisivät muotonsa ja pehmeytensä.

Läpikuultavat LUX=hiirtaleet sulavat heti kuumassa vedessä ja muodostavat pehmeän, runsaan vaahdon, joka jäädyttyään on ihannepesuaine kaikille aroille kudoksille.

A. B. Lever O. Y.

L.F.7.

»Se on nimeni, mutta miten te tiedätte —»

»Oh», keskeytti tyttö hänet iloisesti, »minun veljeni lähetti minut etsimään täältä kookasta miestä, jolla on pronssinväriset kasvot ja punainen tukka. Ja koska äsken juuri teidät näin ja kuvaus sopi teihin, tiesin minä —»

»Te olette arvattavasti Callaghanin sisko; hän vain ei ole maininnut mitään teistä.»

»Se ei ole ollenkaan ihmeellistä, hän tapaa usein unohtaa minut», vastasi tyttö hilpeästi. »Nyt käyttää hän minua lähettinään. Minun on vietävä teidät kiireesti hänen luokseen.»

»Olen valmis, neiti Callaghan», virkkoi Jaava. Kulkiesaan hymyillen tytön jäljessä muisti Jaava äskeisen keskustelunsa Callaghanin kanssa. Callaghan ei nähtävästi ollut ensinkään muistanut siskoaan tarjoutuessaan hänen toverikseen. Hänen uudella ystävällään ei ollut oikeutta heittäytyä vaaroille alttiiksi. Ja tämän tytön osallistaminen vähäisimpäänkin vaaraan olisi suoranainen rikos.

Hänen ajatuksenjohtelunsa keskeytyi äkkiä, kun tyttö puoliksi häneen kääntyen virkkoi:

»Mitähän teillä on oikeastaan Andyn kanssa tekeillä, mr Palgrave? Hän on aivan tolkuiltaan jännityksestä.»

»Jotakin, johon en soisi teidän veljenne koskaan tustuneen», vastasi hän vakavana.

Tyttö taputti iloisesti käsiään.

»Salaisuus? Miten ihastuttavaa! Andyn täytyy kertoa minulle kaikki. Mutta nythän olemmekin jo perillä.»

Hän avasi oven, käyden edellä sisään. Andy Callaghan seisoi akkunan luona tarkastellen kosteata negatiivia

päivää vasten. Oven käydessä kääntyi hän tulijoita kohti. Hänen silmänsä säkenöivät innostuksesta.

»Kuvat ovat erinomaisesti onnistuneet, ei ainoakaan ole epäselvä.»

Jaava meni Callaghanin luo ja katseli hänen olkansa yli kuvaa. Nora seurasi esimerkkiä.

»Nepä omituisia kuvia!» huudahti hän. »En näe muuta kuin miehen kädet ja jonkun matkaa käsivartta.»

»Niin», vastasi veli naurahtaen, »mutta eihän siinä ole kaikki, mitä voit nähdä. Asetan kopion kuivumaan, Jaava, ja sitten voimme jatkaa keskustelua.»

Hän kiinnitti kuvan ikkunaristikoon, jossa ilmavirta pääsi sitä hivelemään, ja kätensä kuivattuaan kävi istumaan.

»Olen varma siitä, että kuvista tulee moitteettomat, Jaava, miltei alkuperäisten veroiset.»

Jaava keskeytti hänet miltei tyyliä. »On parasta, Callaghan, että jätätte kuvat minulle ja unohdatte koko jutun. En tietänyt, että Teillä on sisarenne mukana, ja Teidän velvollisuutenne häntä kohtaan —»

»Minua kohtaan, mr Palgrave? Mitä sillä tarkoitatte? Mitä Andyn pitää unohtaa? Ja miksi minun vuokseni?»

»Se on asia, josta kuoleman vaara ei ole kaukana», kuului Jaavan vakava vastaus.

»Tuopa kuulostaa hirmuisen mielenkiintoiselta», huudahti tyttö silmät säkenöiden. »Sanokaa, mitä se on; minä tahdon sen tietää.»

Jaavan kasvoista saattoi selvästi lukea, miten kiusalli-

nen hänestä oli tilanne, joka Andy Callaghania näytti vain huvittavan.

»Ette halua ilmaista sitä hänelle, Jaava, eikö niin? Te ette tunne Noraa. Tavalla tai toisella urkkii hän sen jommaltakummalta meistä tietoonsa.»

»Nämä kuvat, miss Callaghan, ovat valokuvia, erään murhatun miehen käsivarresta otettuja, miehen, jota vuosikautia on jahdattu ympäri saarimerta niiden salaisuuksien vuoksi, jotka noihin käsivarren kuvioihin kätkeytyvät. Kaksi kertaa on hän joutunut vainoojien käsiin — ja nyt ovat he vihdoinkin hänet surmanneet pääsemättä salaisuudesta perille. Viisi vuotta sitten pelasti hän kerran Singaporessa henkeni. Silloin hän oli voimakas mies. Nähdessäni hänet jälleen tänään en enää häntä tuntenut. Hän oli kuihtunut luurangoksi, hänen terveytensä oli aivan hunningolla, — suorastaan hirvitti häntä katsella. Myös hänen järkensä oli kaikesta päättäen vialla. Ja tämä kaikki tuon salaisuuden tähden, joka noissa kuvioissa piilee. Hän kertoi minulle tarinansa, joka — niin parkkiintunut kuin olenkin — minua suorastaan pöyristytti. Mitä sen jälkeen on tapahtunut, panee minut otaksumaan, että meitä hänen kertomuksensa aikana salaa kuunneltiin. Jos hänen vihollisensa eivät olisi tietäneet kartan olemassaolosta, olisivat he tuskin menneet niin pitkälle. Varmaan ovat he myöskin tietoisia minun osallistumisestani salaisuuteen.»

»Mikä tuo salaisuus sitten on, mr Jaava?»

»Se koskee erästä Banda-meren saarta, missä hänen tyttärensä on», vastasi Jaava. »Minä olen vannonut miehelle hänen kuolinvuoteellaan etsiväni tytön käsiini auttaakseni häntä —»

»Minä tiedän», puuttui Callaghan puheeseen, kuunneltuaan keskustelua vain puolella korvalla. »Se on tuo liekehtivä smaragdiristi, josta Robjohn puhui. Myöntäkää vain, Jaava, että tässä ei ole kysymys yksinomaan työstä.»

Jaava nyökkäsi myöntävästi: »Kysymyksessä on jalokivinen vertauskuva, koriste, jonka arvoa — ellei Robjohnin kuvaus ollut pahoin väritetty — ei ole helppo rahassa ilmaista.»

Jaava keskeytti äkisti lauseensa ja tuijotti huolestuneesti ikkunaan. Taas jatkaessaan kuulosti hänen äänensä ankaralta ja täsmälliseltä.

»Callaghan, pysyn siinä, mitä olen sanonut. Teidän on

unohdettava koko juttu. Te joutuisitte siinä suureen vaaraan, ja Teidän on otettava miss Callaghan huomioon.»

»Eikä ole», puhkesi Nora hymyillen puhumaan. »Kyllä minä itse huomautan, milloin kaipaen huomioonottoa.»

»Niin, sellainen hän on», naurahti hänen veljensä. »Muuliaasi on lihallistunut myöntäväisyys Noran rinnalla, milloin hän on saanut jotakin päähänsä. Sitäpaitsi tahtoisin huomauttaa eräistä tosiasioista, jotka Te näytte sivuuttavan. Esimerkiksi sen, että minua on matkalla hotelliin seurannut muuan malaiji. Voidaan melkoisella varmuudella olettaa, että tuo »kopla» pitää minua jo Teidän ja Robjohn-raukan liittolaisena.» Hän vaikeni hetkeksi ja jatkoi sitten: »En tiedä, miksi minun pitäisi vetäytyä syrjään. Mitä järkeä olisi siinä nyt, kun asiat kerran ovat näin pitkällä? Malaijit eivät kuitenkaan oskoisi, vaikka itse arkkienkeli sitä pasuunallaan heidän korviinsa toittotaisi. Kun kerran olen joutunut sanomaan a:n, ei minulle jää muuta neuvoa kuin sanoa b:kin — pitäähän Teidänkin, Jaava, se ymmärtää.»

Jaava-Jack, joka kyllä Taka-Intian tunsii, ymmärsi sen hyvin, minkä seikan hänen harmaitten silmiensä huolestunut ilme paljasti.

»Entä siskonne?» penäsi hän.

»Andyn sisko ei jätä veljeänsä, ei sellaista paikkaa tulekaan», virkkoi tyttö vakuuttavasti.

»Ja minä toistan vielä, että te ette tiedä, mitä puhutte», vastasi Jaava miltei karkeasti. »Kuolema on tässä jutussa pienimpiä vaaroja. Saa odottaa paljon pahempaa. Te saisitte oikean käsityksen asiasta, jos olisitte kuulleet Robjohnin kertomuksen. Mieheltä, jotka hänet surmasivat, ovat piraakin pahempia.»

»Luuletteko voivanne peloitella minua?» torjui tyttö hymysuin Jaavan varoitukset.

»En tosiaan käsitä, mitä se hyödyttäisi», puuttui Callaghan puheeseen. »Emme voi jättää häntä kuitenkaan tänne ja —»

»Siinä et tekisikään viisaasti», riensi Nora vakuuttamaan.

»Miksi emme voisi jättää?» kysyi Jaava.

»Koska antaisimme sillä tapaa noille lurjuksille hyvän valtini. Miten kauan luulisitte Noran saavan olla rauhassa? Ennen pitkää saisimme Palembangista uutisia, että hänet on raastettu panttivangiksi, ja siinä sitten olisimme.»

Jatkuu seuraavassa numerossa.

Urheilu- ja uintikautena

mielellinen käsityö suo lepoa ja virkistystä.

Duutus-Silkivillalangat.

Uima-, urheilu- ja kävelypukuja, alusvaatteita y. m. myy

Osakeyhtiö Th. Neovius

Helsinki Viipuri
Mikonkatu 2. Aleksanterink. 27.

KAUNEUS

on naisen kallein ominaisuus ja miesten ihailun esine. Vaalikaa sitä hyvin hoitamalla kasvojanne

OXYGENOL

IHOVOITEELLA

HUSQVARNA

OMPELU- JA KUTOMAKONEITA

NEULOJA JA VARAOSIA MYY: OMPELUKONE O/Y HUSQVARNA SYMASKIN
TAMPERE / HELSINKI / VIIPURI / TURKU / OULU

VUODEN KAKSITOISTA KUUKAUTTA

KJK:n uusi suuri kilpatehtävä.

PALKINTOJEN ARVO 2,000 MARKKAA.

Tällä kerralla julkaisemme kymmenennen osan N:o 15:ssä alettua sarjakilpatehtäväämme. Kuten tiettyä, sisältyy kilpailuun 12 kuvaa, jotka julkaistaan säännöllisesti joka toisessa lehden numerossa. Kaikissa kuvissa on aiheena jokin vuoden eri kuukausille tunnusmerkillinen tilanne, ja kilpailuun osaaottavien tehtävänä on ratkaista, mitä kuukautta esittää kulloinkin on tarkoittanut.

Mitä kuukautta esittää siis vieressä oleva kuva?

raavalle toinen, jne. Jos täysin oikeita vastauksia ei ole niin paljon kuin palkintoja, otetaan lähinnä oikeat huomioon. Yhtä oikeiden ratkaisujen kesken määrää arpa. Kilpailukirjeiden avaaminen tapahtuu luotettavan valvonnan alaisena. — Kilpailukirjeisiin tulee liittää 1 mk:n postimerkki palkintojen lähettämistä varten.

Lähemmät ratkaisuohteet samoin kuin tiedot kilpailuajan päättymisestä y.m. julkaistaan edellämaitun kilpailukupongin yhteydessä.

KILPAILUN OHJEET.

Kilpailu tapahtuu siten, että te joka kuvasta merkitsette muistiin sen kuukauden, jota katsotte kuvan esittävän. Kun kaikki 12 kuvaa on julkaistu, kirjoitatte ratkaisut erikoiselle kilpailukupongille, joka silloin lehdessä julkaistaan. Tämä kuponki palautetaan lehden toimitukselle. *Mitään vastausta tai ratkaisua ei siis pidä lähettää ennenkuin kuvasarja on päättynyt.*

Palkintojen jako tapahtuu siten, että ensinnä avatun oikean vastauksen lähettäjälle annetaan I palkinto, sitä seu-

PALKINNOT:

I palk.	300 mk. rahassa
II "	200 " "
III "	100 " "
2 kpl. IV palk. à 75:—	150 " "
5 " V " " 50:—	250 " "

Yht. 1,000 mk. rahassa

50 kpl. kirjapalkintoja, arvoltaan keskimäärin 20 mk. kappale, yhteensä 1,000 mk.

Koroillaan eläjä (rouvalleen): — Minä olen kahtena yönä perätysten uneksinut että olen ollut työtä tekemässä. Jos minä vielä kerran näen sellaista unta, täytyy meidän hankkia unikirja nähdäksemme, merkitseekö tuollainen uni jotakin.

PILA POIS!

— Ettette häpeä, terve mies ja kuljette kerjäämässä.
— Niin mutta nähkääs, rouva, jos minä olisin sairas, niin mitenäs minä sitten voisinkaan kulkea.

KOTOA JA KAUKAA, Helsinki, Sirkusk. 3. Toimituksen puh. 61 34. Konttorin puh. 60 64. Tilaushinnat 1/1 vk. 75:—, 1/2 vk. 38:—, 1/4 vk. 20:—. — Käyttämättömiä käsikirjoituksia ei toimitus palauta, ellei postimaksua ole sitä varten liitetty mukaan.

HUOMATTAVA KÄÄNNÖSROMAANI!

“Kiintoisa kuvaus maalaisköyhälistön elämästä”

Ernest Pérochon:

PELLON ORJAT

Suomentanut
JOEL LEHTONEN

“Esiteltävänä oleva teos on maassamme tähän asti tuntemattoman tekijän käsialaa. Ernest Pérochon, jonka miellyttävän tuttavuuden Joel Lehtonen nyt on välittänyt meikäläiselle yleisölle, kuvaa “Pellon Orjissa” pohjois-ranskalaisten pieneläjäin oloja. Tapahtumat liikkuvat Etelä-Bretagnessa, jossa mahtavien markiisilintojen omistajat pitävät hallussaan karua maata, vuokraten sitä suhteettoman kallista maksua vastaan köyhyydessä kamppaileville maalaisille... Tekijä seuraa henkilöittensä vaiheita myötätunnolla, joka väkisin tarttuu lukijaan, voittaen kokonaan sen aivan jäykistyttävän vastenmielisyyden tunteen, joka paikoin valtaa mielen, kun lukee siitä peloittavasta kurjuudesta, jota kirjailija niin räikeästi ja kuitenkin niin hellävaroen sivu sivulta kuvaa. Lehtosen suomennos on mestarillinen. Mutta niinpä hänen voikin sanoa olevan aivan omalla alallaan tämälapsessa kurjalistomaailussa. Paikoin muistuttavat kuvaukset putkinotkolaisten rähjäistä elämää...” (TURUN SANOMAT).

“Kirja on kerta kaikkiaan selväpiirteinen kuvaus köyhälistön, oikeamminkin kurjaliston elämästä, eikä mikään tehdasmaisesti valmistettu rakkausromaani, vaikka siinä onkin kuvattu elämän tätäkin puolta. Se ei myöskään ole mielikuvituksella liiallisesti höystetty, vaan esiintyvät siinä elämäkuvaukset luonnollisen tuntuina... Kerta kaikkiaan kaikkien köyhälistöläisten hankittava ja luettava kirja”. (UUSI AIKA).

“Tekijä ei agiteeraa eikä saarnaa; hän on luonut taideteoksen, jonka vaikutus on yhteiskunnallisessa suhteessa arvioitava yhtä suureksi, jollei suuremmaksikin kuin jos sävy olisi toinen, agitatorinen. Tosiasiat puhuvat kyllin voimakasta kieltä.” (ETEENPÄIN).

Saatavana kaikista kirjakaupoista ja rautateillä kautta maan.
Hienosti nidottuna 27 mk., sid. 42 mk.

Kustannusosakeyhtiö Kansanvalta